

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز چهارشنبه ۱۷ اسفندماه ۱۳۳۹

فهرست مطالب:

- ۱) قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- ۲) استرداد آقای مهدوی مخالفت خود را از اعتبارنامه آقایان ایلخانی زاده و دریانی
- ۳) فرائض عده اعضای کمیسیونهای دائمی مجلس
- ۴) فرائض جوانی خطابه افتتاحیه اعلیحضرت همایون شاهنشاه
- ۵) اعلام تصویب اعتبارنامه آقایان ایلخانی زاده و دریانی
- ۶) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - صورت غائبین جلسه پیش فرائض میشود (شرح بر اثر غیبت است)
غائبین - جبرئیل آقایان: امیر جمیازی - سرتیپ زاده برهانی - سپهبدانی - ختعلی بی
غائبین بی اجازه - آقایان: دکتر حاتم - هدی - صفر دکتر صدیقی - صالح
دیر آمده با اجازه - آقای بزرگ پنا
غائبین در راهی - آقایان: ونوق - فولادوند - امیدبنابار بهمنیار - شادمان - صدر میر حسینی - دکتر طاهیان - مهندس فیروز - مرفعی - بهیراد - دکتر موسوی اصفهانی - دکتر موسوی امین
رئیس - خاطر آقایان مسبوق است که صورت مجلس این جلسه حاضر نیست برای اینکه چاپخانه ای که مجلس داشت طبق یک قانونی به دولت واگذار کرده و حالا در چاپخانه های دیگر صورت مجلس را به طبع میبریم قریباً چاپخانه کوچک مجلس به کار خواهد افتاد و فعلاً با چاپخانه هایی که هست ناچاریم کار نکنیم بنابراین امروز صورت جلسه نداریم. آقای بهادری
بهادری - عرضی ندارم.
رئیس - آقای حسن بیات

بیات - میخوانستم مرض برسانم که آقای ایلخان ظفر مریض هستند و به علت کسالت به اروپا مسافرت کرده اند اجازه فرمایند جزو غائبین با اجازه محسوب شوند.

رئیس - اجازه مرخصی ترتیبی دارد باید بنویسند به کمیسیون که بعد از تصویب کمیسیون با اجازه محسوب شود.

۲- استرداد مخالفت آقای مهدوی از اعتبارنامه آقایان ایلخانی زاده و دریانی

رئیس - آقای مهدوی
سعید مهدوی - مخالفت بنده با اعتبارنامه های آقایان درازمان به عنوان گروهی اسم برده میشود این است که بنده روی خواست عده زیادی از آقایان محترم از مخالفت خودم با

آقایان دریانی و ایلخانی زاده صرف نظر میکنم (احست - احست)
رئیس - آقای عباسی

عباسی - بحث عده از آقایان از بنده و آقای مردوخ و آقای دریانی که با اعتبارنامه آقای سعید مهدوی مخالفت کرده بودیم خواهش کردند که مخالفت خودمان را پس بگیریم این است که ما هم مخالفت خودمان را پس میگیریم (ایلخانی زاده - بنده هم پس میگیرم)

رئیس - آقای مردوخ باید میباید نظر آقای عباسی را؟
مردوخ - بنده مخالفت خود را پس نمیگیرم

رئیس - آقای دریانی
دریانی - بنده از اظهارات ایشان که مخالفت خود را پس گرفتند تشکر میکنم ولی مخالفت خود را با اعتبارنامه ایشان پس نمیگیرم

رئیس - آقای آصف وزیر
آصف وزیر - بنده در جلسه قبل در مورد انتخابات قوچان مخالفت بودم به تصویب اینکه آقایان منشی ها قید کرده اند ولی در خرابه دیدم اسمی از بنده نبود بنده کاری ندارم که عنوان گروهی دارد یا بنده به مخالفت خود کماکان باقی هستم

رئیس - در صورت جلسه پیش اسم شما جزو مخالفین نیست.
آصف وزیر - بنده مخالف بودم.

رئیس - باید در صورت جلسه قید میشد.
آصف وزیر - صورت جلسه نداشتم.

رئیس - صورت جلسه را تهیه نویسی آورده منتهی چاپ نشده در صورت جلسه تهیه نویسی همچنین چیزی ندارند.

آصف وزیر - بنده حلاً عرض میکنم مخالف هستم.
رئیس - هر چیزی باید در جلسه و بموقع خودش باشد

آقای دکتر انوتی
دکتر انوتی - در جلسه قبل موقتی که اعتبارنامه آقای سعید

مهدوی مطرح بود آقایانیکه اعتراض داشتند بنده از يك يك

آقایان سوال کردم که بگویند اسمشان را بنده بنویسم هر کدام از آقایان فرمودند بنده یادداشت کردم.

آصف و وزیرى - بنده دستم را بلند کردم.

فرامرزی - ضرری نکردید.

آصف و وزیرى - بنده در این باب نظر داشتم و حب و بغضی با کسی ندارم.

رئیس - بنابراین فعلاً آقایان ایلخانی زاده و عباسی بس گرفتند.

۴ - قرائت عده اعضای کمیسیونهای دائمی مجلس
رئیس - عده اعضای کمیسیونها به اطلاع مجلس

میرسد

(شرح زیر قرائت شد)

صورت اعضای کمیسیونهای دائمی مجلس

کمیسیون بودجه ۱۸ نفر - کمیسیون برنامه ۱۸ نفر
کمیسیون دادگستری ۱۸ نفر - کمیسیون قوانین دارائی ۱۸ نفر
کمیسیون کشور ۱۸ نفر - کمیسیون فرهنگ ۱۸ نفر -
کمیسیون بهداری ۱۸ نفر - کمیسیون راه ۱۸ نفر - کمیسیون
کشاورزی ۱۸ نفر - کمیسیون امور خارجه ۱۸ نفر - کمیسیون
تحقیق جهت رسیدگی به سوالات ۱۸ نفر - کمیسیون گمرکات
و انحصارات ۱۸ نفر - کمیسیون بازرگانی ۱۸ نفر - کمیسیون
صنایع و معادن ۱۸ نفر - کمیسیون بست و تلگراف ۱۸ نفر
کمیسیون نظام ۱۸ نفر - کمیسیون امور استخدام ۱۸ نفر - کمیسیون
آموز اجتماعی و کار ۱۸ نفر - کمیسیون همکاری مجلسین
۱۸ نفر - کمیسیون عرایض ۶ نفر - کمیسیون محاسبات ۶ نفر
رئیس - آقایان شعب را تشکیل بدهند و از بین خود
اعضای این کمیسیونها را انتخاب بکنند که زودتر مشغول کار
شوند البته روز شنبه هم بواسطه روز ۲۳ ماه رمضان مجلس
تعطیل است ممکن است یکشنبه بعد از جلسه و یادوشنبه اینکار
را بکنند.

۴ - قرائت جواب خطابه افتتاحیه اعلیحضرت

همایون شاهنشاه

رئیس - پاسخ نطق افتتاحیه اعلیحضرت همایون -
شاهنشاه تهیه شده باطلاع آقایان میرسد.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه
محمد رضا شاه پهلوی - بیستین دوره قانونگذاری
مجلس شورای ملی که با تأییدات خداوند متعال و توجیهات ذات
شاهانه افتتاح یافته مطابق اصل دهم قانون اساسی آمادگی
خود را برای انجام وظایف ملی و قانونی برضمی رساند. ابراز
حسن نظر و رضایت خاطر شاهنشاه از مجلس دوره ۱۹ قانون -
گذاری در وضع و تصویب قوانین مناسب با تحولات بزرگی که
مقارن آن دوره در تمام کشور کشور بمنل آمده موجب نهایت
شکر گذاری است و مسلم است این عنایات و توجیهات ذات شاهانه
ماه تشویق نمایندگان دوره بیستم قانونگذاری و موجب مزید
سعی و کوشش آنها در ادای وظایف ملی و قانونی خواهد بود.
تصویب قانون اصلاحات ارضی بینهای اجتماعی و کارگری

و قوانین سودمند دیگری که مجلس سابق افتتاح و ضم آنها را
داشته است برای حفظ منافع و مصالح ملت ایران نهایت ضرورت
رأ داشت و مجلس جدید نیز چنانکه منظور نظر همایونی است
نظارت دقیق خود را برای حسن اجرای قوانین مصوبه اعمال
خواهد نمود. پیشرفتها و ترقیات نمایانی که در دوره گذشته در
کلیه شئون کشور حاصل شده آینه امید بخشی را برای ملت
ایران نوید میدهد.

بدیهی است این نتایج عالی در سایه توجهات خاصه ذات
مقدس شاهانه و نظم و آرامش و ثبات سیاسی نصیب ملت ایران
گزیده است نظارت دقیق در امور مالی و بودجه کل کشور
و تعقیب اصلاحات اداری که در شئون مختلف مملکت مورد
احتیاج است در این دوره قانونگذاری نیز وجه همت نمایندگان
مجلس شورای ملی است و برای نیل باین مقاصد که خاطر شاهانه
با آنها معطوف است سعی بلیغ خواهد شد. توجه ذات شاهانه بسئله
قانون انتخابات و لزوم تدوین قانون جدیدی که متناسب با
مقتضیات روز باشد مورد تأیید است و با بررسی کامل و استفاده
از تجارب گذشته سعی و کوشش خواهد شد که این امر مهم اجتماعی
نیز به نحو مطلوب انجام شود مجلس شورای ملی از تصمیم قلب
از درگاه خداوند قادر متعال خواستار است که عنایات کامله
خود را شامل وجود مبارک شاهنشاه محبوب جوانبخت مافرموده
و همواره نمایندگان ملت را در انجام وظایف ملی و قانونی و
تأمین موجبات سعادت و ترقی و رفاه و آسایش ملت ایران موفق
و مؤید بدارد. (انشاءاله)

رئیس - آقای آیت الله زاده موسوی فرمایشی دارید؟

آیت الله زاده موسوی - عرض بنده این بود که در
دورههای پیش تعداد آقایان نمایندگان ۱۳۶ نفر بود کمیسیون
ها از ۱۸ نفر تشکیل میشد در این دوره که تعداد آقایان
نمایندگان به ۲۰۰ نفر رسیده است آیا ممکن نیست عده اعضای
کمیسیون ها را چند نفر اضافه بکنند؟

رئیس - سابق بواسطه زیادی تعداد کمیسیونها تعیین
۱۸ نفر هم برای کمیسیونها زیاد بود. بعضی از کمیسیونها هم
عده شان دوازده نفر بود برای اینکه ۲۰۰ نفر را به ۲۱ کمیسیون
تقسیم بکنیم همین ۱۸ نفر میشود بنابراین عده الان کافی است
و این آئین نامه هم بیشتر از ۱۸ نفر را برای عده کمیسیونها
اجازه نمیدهد.

۵ - اعلام تصویب اختیار نامه آقایان

ایلخانی زاده و دریانی

رئیس - بمناسبت بس گرفتن مخالفت آقای سعید مهدوی اعتبار
نامه های آقایان ایلخانی زاده و دریانی با استثنای آقای همایونی
تصویب شده تلقی میشود (مبارک است)

۶ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز یکشنبه
خواهد بود.

(مجلس نیم ساعت پیش از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت